

ด่วนที่สุด

ที่ สธ 1005/3.3/ 228

กระทรวงสาธารณสุข

ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี 11000

18 มกราคม 2549

เรื่อง ร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ .. (พ.ศ.) ออกตามความในพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ.2522
เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย (1) ร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ .. (พ.ศ.) พร้อมบันทึกหลักการและเหตุผล
จำนวน 100 ชุด

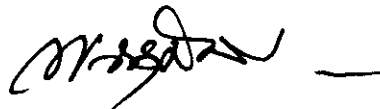
(2) บันทึกวิเคราะห์สรุป จำนวน 100 ชุด

ด. 1 ๒๖

ด้วยกระทรวงสาธารณสุขได้พิจารณาเห็นสมควรปรับปรุงกฎกระทรวง ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2547) ออกตามความในพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ.2522 เพื่อลดข้อโต้แย้งอันเป็นอุปสรรคต่อการค้าระหว่างประเทศ โดยปรับปรุงข้อความให้เกิดความชัดเจนว่า กฎกระทรวงฉบับนี้มีขึ้นเพื่อรองรับอุบัติการณ์ความไม่ปลอดภัยของอาหารในกรณีฉุกเฉิน ทำให้คุ้มครองผู้บริโภคได้อย่างรวดเร็วทันต่อสถานการณ์เท่านั้น และเพิ่มการยอมรับความเท่าเทียมกันของมาตรการทางด้านสุขอนามัย ซึ่งสอดคล้องกับหลักการสากลและเอื้อต่อการค้าเสรีตามร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ .. (พ.ศ.) ตามที่แนบมาพร้อมนี้แล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

(นายพินิจ จารุสมบัติ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

กองควบคุมอาหาร

โทรศัพท์ 0-2590-7322

โทรสาร 0-2591-8460

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ .. (พ.ศ.)
ออกตามความในพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ.2522

หลักการ

ปรับปรุงกฎกระทรวงออกตามความในพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ.2522

เหตุผล

เพื่อคุ้มครองความปลอดภัยของผู้บริโภคจากเหตุการณ์ความไม่ปลอดภัยจากเงิน ภายใต้ข้อตกลงด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชขององค์การการค้าโลก (WTO) และยอมรับความเท่าเทียมกัน หากประเทศผู้ผลิตมีมาตรการควบคุมอาหารที่นำเข้า ให้มีความปลอดภัยเท่าเทียมกับมาตรการที่ประเทศไทยถือปฏิบัติตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ.2522 แล้ว ควรจะผ่อนปรนมาตรการที่ต้องมีหนังสือรับรอง เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการสากล จึงจำเป็นต้องยกร่างกฎกระทรวงฉบับนี้

(ร่าง)

กฎกระทรวง

ฉบับที่ .. (พ.ศ.)

ออกตามความในพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ.2522

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ.2522 อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 35 มาตรา 39 มาตรา 48 และมาตรา 50 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ให้ยกเลิกความในข้อ 4/1 แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2522) ออกตามความในพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ.2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2547) ออกตามความในพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ.2522 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ 4/1 ผู้รับอนุญาตนำเข้าอาหารเพื่อจำหน่ายที่เป็นอาหารซึ่งมีความเสี่ยงสูงที่จะทำให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพ ตามประเภทและชนิดที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาประกาศกำหนด โดยผ่านการประเมินความเสี่ยงตามแนวทางที่กำหนดไว้ในความตกลงขององค์การการค้าโลก (World Trade Organization, WTO) ว่าด้วยการบังคับใช้มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (Agreement on The Application of Sanitary and Phytosanitary Measures, SPS) นอกจากต้องปฏิบัติตามข้อ 4 แล้ว ต้องมีหนังสือรับรองความปลอดภัย (Health Certificate) จากหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบของประเทศผู้ผลิต หรือหน่วยงานอื่นที่ได้รับการยอมรับจากหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบของประเทศผู้ผลิต ซึ่งระบุว่าอาหารที่นำเข้าในแต่ละครั้งปลอดภัยต่อการบริโภค แสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ด่านนำเข้า

ในกรณีที่มีหลักฐานว่าประเทศผู้ผลิตไม่มีการออกหนังสือรับรอง ให้ผู้รับอนุญาตใช้หนังสือรับรองจากหน่วยงานในประเทศที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาประกาศกำหนด

ในกรณีที่มีหลักฐานว่าหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบของประเทศผู้ผลิต มีมาตรการด้านสุขอนามัยในการควบคุมดูแลความปลอดภัยของอาหารตามวรรคหนึ่ง เท่าเทียมกับมาตรการที่กำหนดตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ.2522 ให้ผู้รับอนุญาตได้รับการยกเว้นไม่ต้องแสดงหนังสือรับรองตามวรรคหนึ่ง ทั้งนี้ในการพิจารณาความเท่าเทียมนั้น ให้เป็นไปตามวิธีการและเงื่อนไขที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาประกาศกำหนด ตามแนวทางที่สอดคล้องกับมาตรฐาน เอฟ เอ โอ/ดับเบิลยู เอช โอ, โคเดกซ์ (Joint FAO/ WHO, Codex) โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการอาหาร”

ให้ไว้ ณ วันที่

บันทึกวิเคราะห์สรุป
ร่างกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการนำเข้าอาหาร พ.ศ.
ออกตามความในพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ.2522

1. เหตุผลความจำเป็น

ปรับปรุงกฎกระทรวง ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2547) ออกตามความในพระราชบัญญัติ พ.ศ.2522 ที่กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขการนำเข้าอาหาร โดยกำหนดให้ผู้รับอนุญาตนำเข้าอาหารเพื่อจำหน่ายที่เป็นอาหารซึ่งมีความเสี่ยงสูง เพื่อคุ้มครองความปลอดภัยของผู้บริโภค ตามประเภทและชนิดที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาประกาศกำหนด โดยต้องมีหนังสือรับรองความปลอดภัย (Health Certificate) จากหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบของประเทศผู้ผลิต หรือหน่วยงานอื่นที่ได้รับการยอมรับจากหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบของประเทศผู้ผลิต ซึ่งระบุว่าอาหารที่นำเข้าในแต่ละครั้งปลอดภัยต่อการบริโภค แสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ด่านนำเข้า ยกเว้นประเทศผู้ผลิตที่มีมาตรการด้านสุขอนามัย ในการควบคุมดูแลความปลอดภัยของอาหารเท่าเทียมกับมาตรการที่กำหนดตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ.2522 ไม่ต้องแสดงหนังสือรับรองดังกล่าว แต่ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาประกาศกำหนด ทั้งนี้การกำหนดประเภทหรือชนิดของอาหารที่ต้องมีหนังสือรับรองหรือการพิจารณาให้การยอมรับความเท่าเทียมกัน เป็นไปตามแนวทางที่มาตรฐานสากลกำหนด

2. ความเกี่ยวข้องกับกฎหมายอื่นๆ

ไม่มี

3. การขอข้อมูลหรือความเห็นจากส่วนราชการหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง

ร่างกฎกระทรวงนี้ผ่านการพิจารณาและขอความเห็นชอบจากคณะอนุกรรมการฯและคณะกรรมการฯ ชุดต่างๆ ซึ่งมีผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงกลาโหม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการคลัง และผู้แทนของผู้ประกอบการธุรกิจด้านอาหาร

4. การเพิ่มขึ้นหรือลดลงของขั้นตอนในการปฏิบัติตามกฎกระทรวงนี้

ไม่มี

5. ความเห็นที่แตกต่างกันของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี

6. หลักการ ประเด็นสำคัญ ที่ควรมีอยู่ในร่างกฎกระทรวง

การกำหนดมาตรการที่มีผลต่อการค้าระหว่างประเทศ ต้องปฏิบัติตามความตกลงว่าด้วยการบังคับใช้มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช เพื่อคุ้มครองความปลอดภัยของผู้บริโภค

7. การเตรียมการออกกฎหมายลำดับรองตามร่างกฎกระทรวงฉบับนี้

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

บัญชีเปรียบเทียบกฎกระทรวง ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2547) กับร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ .. (พ.ศ.)

กฎกระทรวง ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2547)	ร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ ... (พ.ศ.)	ข้อเสนอข้อชี้แจงและเหตุผล
ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ 4/1 แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2522) ออกตามความในพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ.2522	ให้ยกเลิกความในข้อ 4/1 แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2522) ออกตามความในพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ.2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2547) ออกตามความในพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ.2522 และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน	แก้ไขความใน 4/1 จึงต้องยกเลิกความเดิม
ข้อ 4/1 ผู้รับอนุญาตนำเข้าซึ่งอาหารเพื่อจำหน่ายที่เป็นอาหารที่มีความเสี่ยงอันตรายตามประเภทและชนิดที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาประกาศกำหนด นอกจากต้องปฏิบัติตามข้อ 4 แล้วต้องมีหนังสือรับรองมาตรฐานของอาหารที่จะนำเข้าจากหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบของประเทศที่เป็นแหล่งกำเนิด หรือสถาบันเอกชนที่รับรองโดยหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบของประเทศที่เป็นแหล่งกำเนิดซึ่งระบุว่าอาหารที่นำเข้าครั้งนั้นทุกรุ่นได้มาตรฐานแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่	ข้อ 4/1 ผู้รับอนุญาตนำเข้าอาหารเพื่อจำหน่ายที่เป็นอาหารซึ่งมีความเสี่ยงสูงที่จะทำให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพ ตามประเภทและชนิดที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาประกาศกำหนด โดยผ่านการประเมินความเสี่ยงตามแนวทางที่กำหนดไว้ในความตกลงขององค์การการค้าโลก (World Trade Organization, WTO) ว่าด้วยการบังคับใช้มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (Agreement on The Application of Sanitary and Phytosanitary Measures, SPS) นอกจากต้องปฏิบัติตามข้อ 4 แล้วต้องมีหนังสือรับรองความปลอดภัย (Health Certificate) จากหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบของประเทศผู้ผลิต หรือหน่วยงานอื่นที่ได้รับการยอมรับจากหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบของประเทศผู้ผลิต ซึ่งระบุว่าอาหารที่นำเข้าในแต่ละครั้งปลอดภัยต่อการบริโภค แสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ด่านนำเข้าได้รับการยอมรับจากหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบของประเทศผู้ผลิต ซึ่งระบุว่าอาหารที่นำเข้าแต่ละครั้งปลอดภัยต่อการบริโภค แสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ด่านนำเข้า	ให้ปรับปรุงกฎกระทรวง ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2547) ออกตามความในพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ.2522 โดยปรับปรุงความเหมาะสมยิ่งขึ้นดังนี้ (1) ปรับเป็น “อาหารที่มีความเสี่ยงสูงที่จะทำให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพ” เพื่อคุ้มครองความปลอดภัยของผู้บริโภคจากเหตุการณ์ความไม่ปลอดภัยฉุกเฉิน เช่น กรณีเกิดโรคอุบัติใหม่ หรือมีการใช้สารที่เป็นอันตรายเท่านั้น ภายใต้ข้อตกลงด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชขององค์การการค้าโลก (WTO) (2) การกำหนดประเภทและชนิดอาหารที่ต้องมีหนังสือรับรอง จะต้อง “ผ่านการประเมินความเสี่ยง ตามแนวทางที่กำหนดไว้ในความตกลงว่าด้วยการบังคับใช้มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช” เพื่อให้สอดคล้องตามหลักสากล (3) กำหนดเป็นหนังสือรับรองความปลอดภัยเพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ที่มุ่งเน้นความปลอดภัยและรองรับหนังสือรับรองที่อาจแตกต่างกันตามความเหมาะสมของการควบคุมความปลอดภัยด้านอาหารแต่ละชนิด

กฎกระทรวง ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2547)	ร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ ... (พ.ศ. ...)	ข้อเสนอข้อชี้แจงและเหตุผล
		(4) ปรับเป็น “ประเทศผู้ผลิต” ซึ่งชัดเจนยิ่งขึ้นเพราะกฎกระทรวงมุ่งบังคับใช้กับผู้ผลิตอาหารที่นำเข้า (5) ปรับเป็น “หน่วยงานอื่นที่ได้รับการยอมรับจากหน่วยงานของรัฐ” เพื่อให้ครอบคลุมถึงหน่วยงานของรัฐที่ได้รับการยอมรับจากหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ รวมทั้งสอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติในปัจจุบันที่หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบให้การยอมรับหน่วยงานอื่นที่ผ่านการรับรองโดยหน่วยงานที่เป็นที่ยอมรับ โดยที่หน่วยงานของรัฐนั้นไม่ต้องประเมินและรับรองเอง (6) ยกเลิกคำว่า “ทุกรุ่น” เพราะอาหารบางประเภท เช่น ผัก-ผลไม้สด ไม่สามารถจัดทำได้ และข้อความ “ที่นำเข้าในแต่ละครั้ง” ก็สามารถขอหนังสือรับรองทุกรุ่นได้ หากพิจารณาตามหลักวิชาการแล้วว่าจำเป็น (7) กำหนดรายละเอียดให้ชัดเจนว่าต้องแสดงหนังสือรับรอง ณ ด่านนำเข้า
ในกรณีที่มีหลักฐานว่าประเทศที่เป็นแหล่งกำเนิดตามวรรคหนึ่งไม่มีการออกหนังสือรับรอง ให้ผู้รับอนุญาตใช้หนังสือรับรองมาตรฐานของอาหารที่จะนำเข้าจากหน่วยงานในประเทศที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยากำหนด ซึ่งระบุว่าอาหารที่นำเข้าครั้งนั้นทุกรุ่นได้มาตรฐาน	ในกรณีที่มีหลักฐานว่าประเทศผู้ผลิตไม่มีการออกหนังสือรับรอง ให้ผู้รับอนุญาตใช้หนังสือรับรองจากหน่วยงานในประเทศที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยากำหนด	(8) ปรับความให้สอดคล้องตามที่แก้ไขในวรรคหนึ่ง

กฎกระทรวง ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2547)	ร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ ... (พ.ศ. ...)	ข้อเสนอข้อชี้แจงและเหตุผล
	ในกรณีที่มีหลักฐานว่าหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบของประเทศผู้ผลิต มีมาตรการด้านสุขอนามัยในการควบคุมดูแลความปลอดภัยของอาหารตามวรรคหนึ่ง เท่าเทียมกับมาตรการที่กำหนดตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ.2522 ให้ผู้รับอนุญาตได้รับการยกเว้นไม่ต้องแสดงหนังสือรับรองตามวรรคหนึ่ง ทั้งนี้ในการพิจารณาความเท่าเทียมนั้น ให้เป็นไปตามวิธีการและเงื่อนไขที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาประกาศกำหนด ตามแนวทางที่สอดคล้องกับมาตรฐาน เอฟ เอ โอ/ดับบลิว เอช โอ, โคเด็กซ์ (Joint FAO/WHO, Codex) โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการอาหาร	(9) เพิ่มการยอมรับความเท่าเทียมกันสำหรับประเทศคู่ค้าที่มีมาตรการที่ทำให้มั่นใจว่า อาหารที่นำเข้านั้นมีความปลอดภัยเท่ากับมาตรการที่ประเทศไทยถือปฏิบัติตามพระราชบัญญัติอาหาร ซึ่งเป็นหลักการขององค์การการค้าโลกที่กำหนดว่า ประเทศผู้นำเข้าต้องยอมรับการที่ประเทศผู้ส่งออกจะร้องขอให้พิจารณาความเท่าเทียมกัน อันจะเป็นการเอื้อต่อการค้าระหว่างประเทศ ทั้งนี้แนวทางการดำเนินการควรจะสอดคล้องตามที่มาตรฐานสากลกำหนด ซึ่งมาตรฐานสากลที่องค์การการค้าโลกยอมรับคือมาตรฐาน เอฟ เอ โอ/ดับบลิว เอช โอ, โคเด็กซ์